

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPROGRAMMAPLÁNA

DUOJI MASTERGRÁDAOAHPPU

120 oahppočuoggá

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 17.02.2010, DOS-áššis DOS 19/10. Rievdadusat dohkkehuvvon 24.2.2011 DOS-áššis 24/11 ja 13.06.2012 DOS-áššis DOS 53/12. Programmaplána lea ođastuvvon 11.06.2020 DOS-áššis 15/20, Public áššenr. 20/00136-2.

1. PROGRÁMMA NAMMA JA GRÁDANAMAHUS GO LEA GEARGAN OAHPPUS

Prográmma namma:

Sámegillii: Duoji mastergrádaoahppu

Dárogillii: Mastergradsstudium i duodji

Engelasgillii: Master's degree Programme in duodji

Grádanamahus:

Sámegillii: Duoji mastergráda

Dárogillii: Mastergrad i duodji

Engelasgillii: Master's degree in Duodji

Oahppokoda: DUOMA

2. OAHPPOROGRÁMMA VIIDODAT

Oahppu lea 120 oahppočuoggá ja normerejuvvon studerenáigi lea guokte jagi.

3. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Duoji mastergrádaoahpu ohccin galgá leat bachelorgráda, cand.mag.-gráda, oahpaheaddjioahppu dahje 3-jagáš dáiddafágalaš oahppu mii vástida bachelorgráda. Oassin dahje lassin ohppui, galgá ohcci duođáštít 60 oahppočuoggá čiekŋudeami duojis allaskuvladásis, ja duođáštít gelbbolašvuoda sámegielas ja terminologijias duodjefága oassin.

Ohccis sáhtta leat omd. čuovvovaš oahppu:

- Duodje ja hábmenbachelor
- Bachelorgráda mas duodji, sámegiella ja kultuvra lea oassin grádas
- Cand.mag.-gráda mas duodji, sámegiella ja kultuvra lea oassin grádas
- Oahpaheaddjioahppu mas lea duodji, sámegiella ja kultuvra oassin fágasuorggis.

Ásahus sáhtta earenoamáš oktavuodain dohkkehit eará duođášuvvon gelbbolašvuodaid ollásit dahje muhtun muddui seammaárvosažžan ovdalis namuhuvvon oahpuiguin, main lea čiekŋudeapmi sámi kultuvrras, sámegielas, duojis ja maddái álgoálbmogiid duojis ja dáidagis. Duođášuvvon reálagelbbolašvuolta dohkkehuvvo ollásit dahje muhtun muddui seammaárvosažžan čadahuuvon oahpuin.

Ohccit geain lea guhkes bargoduogáš duojs ja dáidagis/duojis, ja geain lea guokte jagáš oahppu fágasuorggis allaskuvlla dahje universitehta dásis, sáhttet ohcat beassat masterohppui. Ohccit sáhttet oažžut buorrindohkkehuvvot bargoduogáša dahje eará heivvolaš oahpu oassin golmmajagáš vuodđoohppui. Earenoamáš oktavuodain sáhtta sisabeassangeahččaleapmi čađahuvvot.

4. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgiellan lea dábálaččat davvisámegiella. Oahpahus sáhtta leat maiddá eará sámegielaide, skandinávalaš dahje eangalsgillii. Eará gielaide oahpahus sáhtta dulkojuvvo dárbbu mielde. Nu guhkas go vejolaš, de láhččo eará sámegielat studeanttaide dilli nu ahte sii basttet čuovvut davvisámegielat oahpahusa.

Masterprográmma organiseremis galgá eanemus lági mielde vuhtiiváldit dan ahte studeanttain sáhtta leat iešguđetlágan sámegielduogáš, sihke giellamáhtu dáfus ja maiddá dan oktavuodas ahte soitet geavahit iešguđetlágan gielaide (lulli-, julev-, nuortalaš-, anáraš, davvisámegiella jna).

5. OAHPPANJOKSOSAT

Manjel čađahuvvon oahpu galgá kándidáhtta olahat čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Máhttu ja diehtu:

Kándidáhtas

- lea alla diehtu ja máhttu duodjefágas ja lea earenoamáš árvádus iežas duodjefágalaš suorggis.
- lea máhttu kritihkalaččat árvvoštallat duoji kulturbuvttan ja estehtalaš buvttan.
- lea čiekŋalis máhttu ja diehtu duoji birra dutkansuorgin, álgoálbmot geahččanguovllus.
- lea čiekŋalis máhttu ja diehtu fágasuorggi dieđalaš ja duodjefágalaš teoriiain ja metodain.
- lea máhttu suokkardit duodjefágalaš čuolmmaid maid vuolggasadjii lea fágasuorggi historjá, árbevierut, iešvuohka ja sadji sámi, davviriikkalaš ja álgoálbmotservodagain.

Gálggat:

Kándidáhtta

- máhtta suokkardit duodjefágalaš teoriiain, metodaidda ja dulkomiid mat leat gávdnamis.
- máhtta bargat iešheanaláččat duodjedutkamiin ja dáiddalaččat fága čuolmmaiguin.
- máhtta iešheanaláččat geavahit áššáiguoskevaš metodaidda Dutkan-ja ovddidanbarggus (DJO).
- máhtta iešheanaláččat geavahit duddjon/dáiddalaš ovddidanbargguide guoskevaš metodaidda.

- máhttá kritihkalaččat árvvoštallat ja suokkardit gálduid ja iešheanalaččat geavahit daid loahpalaš jurddabohtosiin.
- máhttá čađahit iešheanalaš, ráddjejuvvon DJO proševtta.

Oppalaš gelbbolašvuotta:

Kandidáhtta

- máhttá suokkardit relevánta fágalaš ja dutkanehtalaš čuolmmaid.
- máhttá geavahit dieđu ja máhtu maid lea háhkan ođđa surggiin.
- máhttá gaskkustit iešheanalis barggu ja hálddaša duodjefága ovdanbuktinmáliid máhttá duodjefága fágalaš čuolmmaid, suokkardemiid ja konklusuvnnaid/bohtosiid gaskkustit iešguđetlágan birrasiidda.
- máhttá váikkuhit ođđa jurddašeapmái ja ođasmahttimii.

6. OAHPU OPPALAŠ SISDOALLU

Duoji mastergrádaoahppu lea earenoamážit heivehuvvon duodjái ja dan ovddideapmái. Masteroahppu lea čiekŋudahttinlohkan man vuodđun adnojit dieđut maid studeanta lea háhkan Duodje- ja hábmenbacheloras Sámi allaskuvllas dahje sullasaš gelbbolašvuodát.

Duoji masterprográmma lea spesialiseren-ja čiekŋudahttinoahppu duojis. Masteroahpus lea sihke geavatalaš ja teorehtalaš ulbmil. Ulbmil oahpuin lea viidáseappot ovdánahttit geavatalaš ja teorehtalaš máhtu ja vásáhusaid duojis. Studeanttain galgá leat čiekŋalis máhttu ja diehtu fága dieđalaš ja dáiddalaš teorijas ja metodas. Sii galget ovdánahttit plánen-, čađahan-, suokkardan- ja árvvoštallangelbbolašvuodaset ja gaskkusteami ovddidan- ja dutkanbargguid.

Duoji fágasuorggis leat guokte integrerejuvvon oasi; duodji/dáidda, ja dáidda lea oassin duojis ja duodji lea oassin dáidagis. Duodji lea fága mii gullá estehtalaš fágasuorgái. Dát leat fágat mat leat vuoduštuvvon teorijaide, geavahansurggiide, ráhkadanvugiide ja ávdnasiidda mat leat čadnon visuála estetihkkii. Fágas lea nanu čanastat sámi servodahkii kultuvran, fágan ja ealáhussan. Duodji (dáidda ja giehtaduodji) lea earenoamáš sihke materiálalaččat ja vuoiŋŋalaččat. Masteroahpu kultuvrralaš sisdoallu addá ohppui sámi earenoamášvuoda ja iešvuoda. Studeanttaid bargu masterdutkanosiin profilerejuvvo go sii ráddjejit ja guorahallet dihto válljejuvvon dutkansuorggi.

Ulbmil lea ovddidit duojára/dáiddára kritihkalaš jurddašeami ja praktihkalaš-estehtalaš ja dáiddalaš ovdáneami alla fágalaš dásis. Iežas dáiddalaš proševttaid ovddideapmi lea maid guovddážiš, vuoduštuvvon lulli-, julev- ja davvisámi gillii ja kultuvrii.

Duoji mastergrádaoahpu prográmmaplánas ii dáhto Sámi allaskuvla bidjat nu čielga ráji gaskkal dáidaga ja giehtaduoji. Masteroahpus geavahit duoji (sámi dáidaga ja giehtaduoji) viiddis definišuvnna.

Oahpu váldosuorggit leat: duoji- ja dáiddafága ovddidanbargu, duodje- ja dáiddafágalaš teoriija, ja diedateoriija oktan diedalaš čállimiin. Studeanttat bagadallovvojit hukset vuoddu mastergrádaoahppui bacheloroahpu dásis juo. Spesialiseren ja čiekŋudahttin dáhpáhuvá oahppoovttadagaid ja lohkanmeari válljemiin, ja go studeanttat válljejit masterdutkanbargu, mii lea válljejuvvon spesialiserensuorggi iešheanalisa diedalaš dutkanbargu.

7. PROGRAMMA HUKSEHUS

Duoji mastergráda lea oktiibuot 120 oahppočuoggá. Dás dahká masterdutkanbargu 60 oahppočuoggá, ja oktasaš oahppoovttadagat 60 oahppočuoggá.

Oahpu sisdoallu vuodduvuoppalaš oassái (oktasaš oahppoovttadagat) ja earenoamáš oassái (masterdutkanbargu). Oahpu earenoamáš oasi sisdoallu lea iešheanalisa lohkan, mii ráhkkahtta studeanttaid masterbargui, eará duodjebádjebarguide ja girjjálašvuoda guorahallamii. Masterdutkanbargu lea stuorát iešheanalisa bargu maid studeanta vállje, mas čuvge ráddjejuvvon čuolmma, mii lea vuodustuvvon praktihkalaš estehtalaš doibmii. Masterdutkanbargu gullá sihke praktihkalaš-estehtalaš oassi ja čálalaš oassi mii lea masterdutkanbargu. Eaktun lea ahte sihke praktihkalaš-estehtalaš ja teorehtalaš oasit čuvgejit dan čuolbmačilgehusa maid lea válljen.

Masterdutkanbargu sáhtta muhtun muddui varieret dađi mielde man ollu dáhttu deattuhit guđege čuovvovaš golmma komponeanttas:

- masterbargu mas earenoamážit deattuha praktihkalaš-estehtalaš doaimma, mas čálalaččat čilge teorehtalaš duogáža ja metoda;
- masterbargu mas earenoamážit deattuha teorehtalaš lahkonaovuogi, mas praktihkalaš-estehtalaš doaimma veahkeha čuvget daid čuolbmačilgehusaid maid völddahalá;
- masterbargu mas praktihkalaš ja teorehtalaš komponeanttat deattuhuvvojit oalle muddui seamma ollu.

Oahpus berre leat čuovvovaš progreshuvdna:

1. lohkanbadji	2. Lohkanbadji	3. Lohkanbadji	4. lohkanbadji
OKT 301 Diehtu, diedalaš bargu ja dutkanmetodat, 10 oč	DUO 305 Dáidida ja giehtaduoji dutkanproseassan ja	DUO 390 Duoji masterdutkanbargu, 60 oč	

OKT 302 Prošeakta ja čállinseminára, 10 oč	geavatlaš ovddidanbargu, 30 oč	
DUO 303 Duoji ja dáiddafágalaš praksisat, teorijiat ja dutkanmetodat, 10 oč		

8. OAHPPANVUOGIT

Duoji masteroahpus leat oktasaš guovddášfágat 1. ja 2.lohkanbajis. Oahpu oppalaš oassi ja earenoamáš oassi vástidit bargguid dáfus guokte seamma sturrosaš oasi. Vurdojuvvo ahte galgá fáddái lahkonit sihke systemáhtalaččat ja dutkanvuđolaččat, dat guoská sihke oahpu oppalaš oassái ja masterdutkan. Studeanttaid masterbargu hábmejuvvo dan láhkái ahte ráddjejit ja problematiserejit válljejuvvo dutkansuorggi. Oahppoáiggis galget studeanttat oažžut vejolašvuoda čieknudahttit dasa movt sámegeiela sáhtta geavahit gáldun duodjemáhtu háhkamis.

Oahppu sisttisoallá logaldallamiid, lohkanosi maid ieš okto galgá lohkat, duodjelatnjabargguid, studeremiid joavkkuin, semináraid, juohkehačča sierra bagadallamiid ja čájáhusgallemiid. Sihke teorehtalaš ja praktihkalaš barggut deattuhuvvojit oahppanmállen.

Studeanttaid iežaset viššalvuoha háhkat máhtu deattuhuvvo. IKT geavahuvvo veahkkeneavvun ja gulahallangaskaoapmin. Studeanttaide galgá maid láhččojuvvot vejolašvuoha beassat iešguđetlágan duddjonlanjain geahččaladdat iežaset hutkkálašvuoda ovddidanbargguin.

Ovttas studeanttain dáhttu masteroahpu koordináhtor veahkehit organiseret oktavuoda bagadalliiguin.

9. ÁRVVOŠTALLANVUOGIT

Sihke máhppaárvoštallamat, ruovttoeksámen, čálalaš eksámen, njálmmálaš eksámen ja čájáhusat geavahuvvojit daid iešguđet fáttaid árvoštallamiin. Dárkilut dieđut árvoštallanvugiin leat ovttaskas kurssaid čilgehusain.

10. BARGO- JA JOATKKAOAHPPOVEJOLAŠVUOĐAT

Masteroahppu lea vuodđu masa maŋŋil sáhtá hukset doavttergrádaoahpu ja oppalaš ámmáteallima. Oahppu addá studeanttaide nanu fágalaš vuodđu bargat dujiin iešguđet fágasurggiin servodagas. Sii geat čađahit dán oahpu, galget leat mielde deavdimin alladásat duodjefágalaš gelbbolašvuodádarbbu mii Sámi birrasiin ja servodagas muđui lea. Servodat dárbaša duojáriid ja dáiddáriid geain lea alla dásis oahppu, ovdamearkka dihte galleriijaide, kulturguovddážiidda ja skuvllaide. Mánngas sáhttet maiddái bargagoahtit duojárin ja ealligoahtit dujiin. Maŋŋá masteroahpu lea maid vejolaš čađahit praktihkalaš pedagogalaš oahpu, vai sáhtá oahpahit iešguđetlágan skuvllain.

11. EARÁ DIEĐUT

Olgoriikalonohallan:

Lea vejolaš čađahit oasi oahpus sihke olgoriikkain ja eará institušuvnnain Sámis ja muđui Norggas. Muhtun oktavuodain soitet ge studeanttat háliidit čađahit oasi oahpus olgoriikkain, jus leat válljen dakkár oahppoovttadaga masterbargun masa lea dárbu háhkat earenoamáš olggobeal vásáhusaid.

Kvalitehtasihkkarastin:

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogá dahkii, ja dasa makkár vejolašvuodát ja geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeanttat árvvoštallet oahpu evaluerenčoahkkimis ja sii devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahus árvvoštallá oahpu studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.